

KELLY JOHNSON: EFSANEVİ UÇAKLARIN TASARIMCISI

K. Johnson (1910-1990), devrimsel özelliklere sahip çok sayıda uçağı tasarlayan dünyaca tanınmış bir mühendistir. Johnson, Lockheed firmasında kendi tasarladıklarının dışında çok sayıda uçağın tasarımına da destek verdi.

Johnson'un tasarladığı ilk savaş uçağı olan Lockheed P-38, 1939'da ilk uçuşunu yaptı. P-38 uçakları; yan yana getirilmiş iki adet tek motorlu uçağın kanatlarının birleştirilip orta kısma da pilot kabininin yerleştirilmiş haline benziyordu. Bu nedenle uçağa "Çatal Kuyruklu Şeytan" takma adı verilmişti. Farklı ülkelerin hava kuvvetlerinde 1941-1965 yılları arasında hizmet veren bu uçaktan 10.037 adet üretildi. P-38, kendi döneminde hız rekoru kırarak saatte 667 kilometre hıza ulaşmıştı. Johnson anılarında, uçağın hızı çok artınca aniden sarsıntı olduğunu ve ses duvarına çarpmış gibi hissettiklerini açıklamıştı. Johnson, ses duvarı sorunu nedeniyle midesinde ülser oluştuğundan yakınırdı. Uçağın hızı ses hızına yaklaşp 0,77 mach düzeyine ulaşınca, kanadın üstündeki havanın ses hızını geçip kanat üstünde şok dalgası oluşturduğu anlaşıldı ve sorun çözüldü.

Kelly Johnson'un tasarladığı SR-71, dünyanın en hızlı casus uçağıydı

Kelly Johnson

Kelly Johnson'un efsane uçakları

İsveç asıllı olan Johnson, asıl adı Clarence Leonard Johnson olmasına karşın, Kelly takma adıyla tanınırdı. Michigan Üniversitesi'nin Havacılık Mühendisliği bölümünden yüksek lisans derecesini 1933'te alan Johnson, Lockheed'e girdi. Johnson, ABD için P-38 uçağını tasarlarken İngilizler için de A-29 Hudson bombardıman uçağını tasarlamıştı. Lockheed, 2941 adet A-29 uçağı üretti. Johnson'un 1943'te tasarladığı P-80 Shooting Star, ABD'nin ilk jet motorlu savaş uçağıydı. Bu uçağın iki kişilik modeli olan T-33 eğitim uçağından 6.557 adet üretildi. Türk Hava Kuvvetleri de T-33'leri kullandı. Kore Savaşı'nda ABD pilotlarının kullandığı jet motorlu F-86'lar, Rusların Mig-15 uçağı karşısında zayıf kalıyordu. Kore'deki ABD pilotlarıyla 1951'de görüşen Johnson, onların hafif ve hızlı savaş uçakları istediğini öğrendi. Johnson, ses hızının 2 katını aşabilen ve 15 bin metreden yukarıda uçabilen F-104 uçağını tasarladı. Ülkemizde THK tarafından da kullanılan bu uçaklardan 2.578 adet üretildi. Johnson'un T-33 ve F-104 uçakları, ODTÜ Bilim ve Teknoloji Müzesi'nde sergilenmektedir. ABD'nin Soğuk Savaş sırasındaki casus uçağı olan U-2 uçakları, CIA için Johnson tarafından F-104 uçağının kanatları uzatılarak üretilmişti. U-2 uçakları, Rusya üzerinde 21.000 metrede uçtuğu için Rus uçakları ona yaklaşılamıyordu. Bu uçaklardan biri, 1960'ta İncirlik Üssü'nden kalktı ve Rusya üzerinde uçarken Rus füzesiyle düşürüldü. ABD yönetimi, Kelly Johnson'dan U-2'den daha hızlı yeni bir uçak tasarlamasını istedi. Johnson, gövdesi titanyumdan yapılan ve saatte 3.540 kilometre hızla uçabilen SR-71 Blackbird'ü tasarladı ve uçak ilk uçuşunu 1964'te yaptı. New York'tan Londra'ya 2 saatten kısa sürede uçan SR-71, Fransızların Concorde'undan daha hızlıydı. Kelly Johnson'un tasarladığı uçakların çoğu havacılık alanında devrim yaptı. Times Dergisi, 20 Ocak 1975'te Johnson için "Wright kardeşlerden bu yana en yaratıcı uçak tasarımcısı" tanımını kullanmıştı.

Prof. Dr. Ural Akbulut
ODTÜ Kimya Bölümü